Journal of **G**ifted **E**ducation **R**esearch, 2014, 2(2), 63-71.
Üstün **Y**etenekliler Eğitimi **A**raştırmaları **D**ergisi, 2014, 2(2), 63-71.
ISSN: 2147-7248, http://uyad.beun.edu.tr/

Revising of the Validity and Reliability of Turkish Version of the Attitude Scale towards Gifted Education for Teacher

Hasan Said TORTOP*

Received: 15 October 2014 **Accepted:** 1 November 2014

Abstract: A number of underdeveloping countries newly has started the awareness towards gifted education topic. Underdeveloped countries haven't got educational practice and literature which developed countries possess. This manner brings about that some items and dimensions of the attitude towards gifted education scale at underdeveloped countries. This manner brings about that some items and dimensions of the attitude towards gifted education scale at underdeveloped countries. In this study, Attitude Scale towards Gifted Education (ASGE) which adapted form to me (Tortop, 2012a) has been revised because of the reliability dimension. In this way, ASGE short form has been consisted of 14 items and three dimensions. Reliability internal consistency coefficient of the scale (total) was found to be α=0.801. And subdimensions reliability internal consistency coefficient of Need and Support Dimension (.724), Resistance to Objections Dimension (.614), Ability Grouping Dimension (.749) was determined. Therefore, the psychometric properties of the Turkish version of ASGE short form were more satisfactory for research about gifted education –especially experimental studies- in Turkey. In further research, it can be suggest that developing of newly attitude scale towards gifted education for Turkish teachers.
Key words: Education of the gifted students, attitude scale, validity, reliability.

* Assoc. Prof., Bulent Ecevit University, Centre for Special Education Services, Zonguldak, Turkey, e-mail: hasansaid@yahoo.com

© 2014 by BEUN OZELMER, Journal of Gifted Education Research / Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi

Journal of **G**ifted **E**ducation **R**esearch, 2014, 2(2), 63-71.
Üstün **Y**etenekliler Eğitimi **A**raştırmaları **D**ergisi, 2014, 2(2), 63-71.
ISSN: 2147-7248, http://uyad.beun.edu.tr/

Öğretmenler İçin Üstün Yetenekliler Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği Türkiye İçin Uyarlama Çalışmasının Yeniden Gözden Geçirilmesi

Hasan Said TORTOP*

Alış Tarihi: 15 Ekim 2014 **Kabul Tarihi:** 1 Kasım 2014

Özet: Üstün yetenekli eğitimi konusunda bir çok gelişmekte olan ülke yeni yeni farkındalık geliştirmeye başlamıştır. Gelişmiş ülkelerdeki üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik bir çok eğitimsel uygulamalar ve birikim, gelişmekte olan ülkelerde bulunmamaktadır. Bu ise gelişmiş ülkelerde geliştirilmiş olan üstün yetenekli eğitimine ilişkin tutum ölçeklerindeki bazı maddelerinin ve boyutların, gelişmekte olan ülkelerde çalışmaması ve ortaya çıkmamasına yol açmaktadır. Bu çalışmada, uyarlaması tarafımdan (Tortop, 2012a) yapılan Üstün Yetenekliler Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği (ÜYETÖ)'nin güvenilirlik boyutundaki bazı sorunlu yanlarının giderilmesine çalışılarak, orijinal ölçekte kısaltma yapılmıştır. Böylelikle ölçeğin üç faktörden oluşan yapısı ve 14 maddelik kısa formu oluşturulmuştur. Ölçeğin tümünün Cronbach α katsayısı 0.801 olurken, ÜYÜDİB boyutu (.724), ÜYÖKOB boyutu (.614), ÖYSOB boyutu (.749) olarak belirlenmiştir Ölçeğin kısa formunun Türkiye'de yapılacak üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili çalışmalarda -bilhassa deneysel çalışmalarda- sağlıklı sonuçlar vermesi açısından kullanımı uygundur.. İlerideki çalışmalarda, Türkiye'ye özgü bir tutum ölçeğinin geliştirilmesi araştırmacılara önerilmektedir.
Anahtar Sözcükler: Üstün yeteneklilerin eğitimi, tutum ölçeği, geçerlik, güvenirlik.

GİRİŞ

Ölçek geliştirme çalışmaları, sağlam bir kuramsal temelden sonra örneklemin belirlenmesi, istatistik işlemlerinin yapılması gibi zor süreçlerin olduğu çalışmalardır. Bu yapılan işlerin her biri ayrı uzmanlık gerektirir (Büyüköztürk vd. 2011, Tavşancıl 2002). Ülkemizde 2000'li yıllardan itibaren birçok ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmasının yapıldığı görülmektedir. Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında kullanılan faktör analizi adı verilen istatistik tekniğin yanlış kullanılması durumuyla karşılaşılmaktadır. Faktör analizi yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiği Çolakoğlu ve Ekşi (2014) tarafından detaylı olarak açıklanmıştır.

Ancak, gelişmiş ülkelerdeki bu yeni çalışma alanı elbette belli olguları barındırmaktadır ki, bu ölçeklerin geliştirilmesine ihtiyaç duyar. Tarafımdan uyarlaması daha önce yapılan ölçeğin Kanada'da 1984 yılında geliştirilmiş olması oldukça şaşırtıcıdır. Bu ölçek altı boyutu ile geçerlik ve güvenirlikleri test edilmiş bir ölçektir (Gagne, 1991). Ancak, ülkemizdeki uyarlama çalışmasında geçerliğin istenilen düzeyde olduğu, kuramsal olarak öngörülen altı boyutlu yapısının uygun olduğu bulunurken güvenirlik boyutunda düşük olduğu görülmüştür. İlk çalışmada orijinal ölçeğin alt boyutlarında güvenilirliği düşük olan boyutlar atılmamıştır. Bunun nedeni olarak, örneğin üstün yetenekli bireylerin sınıf atlatılması ile ilgili boyutun olduğu maddelere öğretmenler tamamen katılma ya da tamamen katılmama konusunda uçlarda görüşler ortaya koydukları görülmüştür (Tortop,

* Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, Özel Eğitim Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi, Zonguldak, Türkiye, e-mail: hasansaid@yahoo.com

© 2014 by BEUN OZELMER, Journal of Gifted Education Research / Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi

2012a). Bu durumun birçok nedeni olabilir, hızlandırma uygulaması gelişmiş ülkelerde gayet başarılı bir şekilde uygulanmaktadır. O yüzden sınıf atlatma konusunda öğretmenler bilimsel olarak da olumlu sonuçlarının olduğu şeklinde uygulamalara da olumlu bakış geliştirmiş olabilirler (Hattie, 2009; Tirri vd., 2002). Ancak, birçok ülkede hem mit olarak hem kavram yanılgısı olarak, sınıf atlamanın çocuk için olumsuz olacağı ile ilgili kanaat daha fazladır (Tortop, 2012b; Lassig, 2003). Bir başka boyut ise üstün yeteneklilerin toplumsal değeri boyutudur. Gelişmiş ülkelerde yaşayan insanlar, gelişmişliklerinin arkasında eğitimin ve bilhassa yetenek ve yaratıcılığı geliştirecek eğitimin olduğuna -sadece siyasetçileri boyutunda değil- toplumun birçok kesimindeki uzlaşmayla inanmaktadırlar. Bir sanat eserinin bir ülkedeki kıymetinde sadece o ülkenin zengin olması değil aynı zamanda sanata ve dolayısıyla sanatçıya verilen önem de etkilidir. Bu durumlar aslında üstün yetenekli eğitimiyle ilgili tutumları ölçme amacıyla geliştirilen ölçeğin önemli maddeleri ve alt boyutlarının çalışmaması durumuyla karşı karşıya bırakmıştır (Tortop, 2012c). Ancak, dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da şudur; ölçeğin bir maddesinde "Üstün yeteneklilere özel eğitim uygulamaları yapılması gerekir" gibi genel bir ifadede yanıtlayıcı, evet kesinlikle yapılmalıdır diyebilir. Peki, üstün yetenekliler için ne gibi eğitim uygulamaları vardır ?. Bu konu hakkında detaylı bilgi sahibi olmayan birinin elbette hızlandırma uygulamasının da derinlemesine, tüm boyutları ile nasıl yapıldığını bilmemesi, ya da yapılıyormuş gibi görülen uygulamanın sorunlu yanları sebebiyle "Yapılmasa daha iyi" gibi bir düşünceye savrulduğu olabilir. Tüm bunlar Türkiye'de yeni yeni kendini geliştirmeye çalışan alanlarla ilgili ölçek uyarlama çalışmalarının sorunlu durumları olarak görülmektedir.

Kaynaştırma uygulamasının sorunlu ele alınışı sebebiyle kaynaştırmaymış gibi görülen ama belki de eğitimsel açıdan bakıldığında "o özel eğitim gereksinimi olan bireye kötülük" şeklindeki bir yanlış uygulama yapılırsa, bunun sonucunda kaynaştırmaya ilişkin tutum olumsuz şekilde oluşabilir. Karşınıza kaynaştırma uygulaması gibi tüm bilimsel ve akademik çalışmalarla katkısı ortaya konulan bir uygulama karşısında yansız tutuma sahip olabilecek bireyler oluşabilir. Bu durum ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında aslında teorik ve idealde olanın (ya da gelişmiş ülkelerde uygulananın), uygulamadaki karşılığının olmaması ya da yetersiz olmaması nedeniyle tutumlardaki çarpık durumun ortaya çıkmasına neden olabilir.

Tüm bu durumlar bazı alanlardaki ölçek geliştirme ya da uyarlama çalışmalarında araştırmacıyı ikilem içerisinde kalmasına neden olmaktadır. Çünkü üstün yetenekli bireylerin toplumsal bir değer olup olmadığı konusunda öğretmen kanaatlerinin bu kadar karışık ve çarpıklık içerisinde olması bu işin zorluğunu göstermektedir.

Neticede ülkemizde üstün yetenekli eğitimin gelişmesi, bu alandaki durumun betimlenmesi ve deneysel çalışmaların yapılabilmesi için ölçeklere de ihtiyaç vardır. Bu yüzden araştırmacıların ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında belirtilen durumları dikkate almaları gerekmektedir. Bu araştırmada, daha önce yapılan uyarlama çalışması (Tortop, 2012a) gözden geçirilerek ölçeğin daha geçerli ve güvenilir formunun oluşturulması amaçlanmıştır.

YÖNTEM VE MATERYAL

Araştırma, tarama modelindedir (Büyüköztürk vd., 2011). Zonguldak ilinde 2011-2012 öğretim yılında ilköğretim okullarında görev yapan 347 öğretmen çalışma grubu olarak belirlenmiş öğretmenlerden elde edilen veriler kullanılmıştır. Çalışma gubunun sayısı literatürde istenilen sayıdadır (Tezbaşaran, 1997; Tavşancıl, 2002). Çalışma grubunun

demogrfik özelliklerinden bazıları (Erkek; 135, Kadın; 212; Fen ve Teknoloji; 44, Matematik; 48, Müzik; 17, Görsel Sanatlar; 16, Teknoloji Tasarım; 28, Sınıf; 154, Türkçe; 40). Veri toplama aracı olarak olarak da *Üstün Yeteneklilik ve Üstün Yetenekliler Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği:* ÜYETÖ, ilk defa Gagne ve Nedau (1985) tarafından geliştirilen (Opinions about the gifted and their education) ölçeğin orijinal hali 34 maddedir. ÜYETÖ, Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek Boyutu, Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma, Üstün Yeteneklilerin Toplumsal Değeri, Üstün Yeteneklilerin Dışlanması ve İzolasyon, Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma, Sınıf Atlatma olmak üzere 6 boyuttan oluşmaktadır. ÜYETÖ'nin geliştiren araştırmacılardan biri olan F. Gagne'den ölçeğin Türkçeye uyarlanması için e-posta ile izin alınmıştır.

BULGULAR

Geçerlik İle İlgili Çalışmalar

Dil Geçerliliği

ÜYETÖ dil bilimleri tarafından İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiştir. Yapılan bu çeviriler gözden geçirilerek uygun çeviriye ulaşılmıştır. Her bir madde için üstün yetenekli eğitim alanında uzman ve ingilizceyi de iyi bilen akademisyenlerin görüşlerine sunulmuştur. Uzmanlara ölçeğin orijinali ve çevirisi birlikte verilmiştir, ölçeğin maddelerinin uygunluğunu değerlendirmeleri için 0-10 arasında (0= hiç uygun değil, 10 = tamamen uygun) bir puan vermeleri istenmiştir. Uzmanların arasındaki uyuma dikkat edilmiştir. Düşük puanlanan maddeler görüşler doğrultusunda yeniden gözden geçirilmiştir. Taslak form ön deneme yapılmıştırç Öneriler doğrultusunda düzeltmelere yapılmıştır

Önceki Çalışmanın Yapı Geçerliği ve Güvenirlikle ile İlgili Bulguları

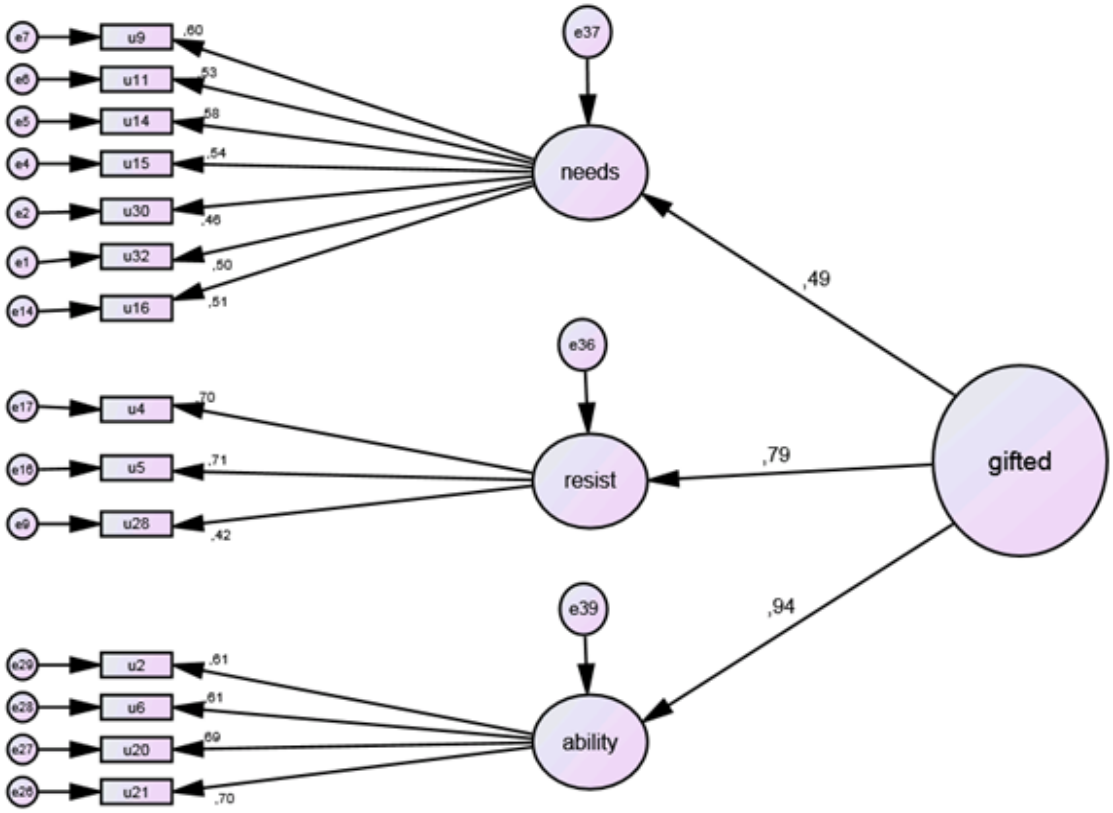
Bu çalışmada Gagne & Nedau (1985) tarafından geliştirilen ÜYETÖ'nün 6 faktörlü yapıda olduğunun doğruluğunun sınanması amacıyla alan yazında son yıllarda sıklıkla karşılaşılan doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sürecine yer verilmiştir (Barrett, 2007). Doğrulayıcı faktör analizi için AMOS programından yararlanılmıştır. Sınanan model için kovaryans matrisleri kullanılmış ve yapılan DFA'da uyum istatistikleri ve modifikasyon sonuçları incelenmiştir (Byrne, 2011). DFA sürecinde Ki-Kare uyum testi ($\chi 2$), İyilik Uyum Testi (GFI), Karşılaştırmalı Uyum Testi (CFI), Normlaştırılmış Uyum Testi (NFI), ve Yaklaşık Hataların Ortalama Karakökü (RMSEA) değerleri hesaplanmıştır (Byrne, 2011). $\chi 2/df$ oranının 3 ya da daha düşük olması, CFI, NFI, GFI, değerlerinin 0.90'dan yüksek olması, RMSEA anlamlılık düzeyinin 0.06'dan düşük olması genel olarak faktör yapısının uyumlu olduğunun bir göstergesidir (Kline, 1998; Hoe, 2008). Genel olarak GFI, AGFI ve CFI değerlerinin 0.80 ve 0.90 arasında olması yapının iyi uyuma elverişli olmasını temsil eder; 0.90 ve üzeri değerler ise yeterli iyi uyumu yansıtır (Arbuckle, 2011). RMSEA değerinin ise 0.05'ten düşük olması mükemmel uyuma, 0.05-0.08 arası değer alması kabul edilebilir uyuma .08 ile .10 arası değer alması vasat uyuma işaret etmektedir (Hoe, 2008). DFA'da analiz sonucunda daha önce yapılan Tortop (2012) en uygun modele ilişkin değerler şu şekildedir; $\chi 2=1370.0$, df=521, p=0.000; $\chi 2/df=2.37$; NFI=0.516; CFI=0.626; GFI=0.794; RMSEA=0.069; PCLOSE= .000 olarak bulunmuştur.

ÜYETÖ güvenilir olup olmadığının araştırılması için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı incelenmiştir.ÜYETÖ cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ise 0.69 bulunmuştur. Bu açıdan bakıldığında güvenilirlik katsayısı arzu edilen düzeye oldukça yakındır (Tavşancıl, 2002, Büyüköztürk, 2007). Ancak alt boyutların güvenirlikleri incelenmemiştir. Bu çalışma güvenirlik ile ilgili sorunlu kısımların azaltılması ve yeni yapının oluşturulması üzerine yapılmıştır.

Yapı Geçerliği ve Güvenirlik İle İlgili Çalışmalar

ÜYETÖ'de önemli sorunun güvenirliğin düşüklüğü olduğu görülmüştür. Bu ölçeğin farklı kültürlere adaptasyonu ile ilgili çalışmalarda güvenirliği düşüren madde ya da boyutların atıldığına rastlanmaktadır (Siegle & McCoach, 2004; McCoach & Siegel, 2007). Bu veri setinde de madde analizine tabi tutularak ölçeğin maddelerinin madde toplam korelasyonu incelenmiştir. Negatif ve 0.30 altı değerde olan maddelerin atılması önerildiği (Büyüköztürk vd., 2011) için 1,3, 7, 8, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34 maddeleri ölçekten atılmıştır. Buna göre ölçek üç boyutlu; ÜYİDB: 9, 11, 14, 15, 16, 30, 32, ÜYÖKOB: 4, 5, 28, ÖYSOB: 2, 6, 20, 21 yapıya kavuşmuştur. Tekrar yapılan madde analizi sonucunda ÜYETÖ maddelerinin toplam madde korelasyonu değerlerinin 0.31-0.56 değerleri arasında olduğu görülmüştür (Büyüköztürk vd., 2011). Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı şu şekildedir; "Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek Boyutu:" 0.724, "Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma" 0.614, "Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma" 0.749 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tümüne ait Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ise 0.801 şeklindedir. Görüldüğü üzere ölçeğin üç boyutlu yapısında güvenirlik ciddi oranda artış göstermiştir. Benzer şekilde alt boyutlar da istenilen düzeydedir. Uyarlama çalışmalarında 0.50 üstü değerlerin kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir.

Ardından bu üç boyutlu yapının uygun olup olmadığı doğrulayıcı faktör analizi ile araştırılmıştır. Daha önceki çalışmadaki modelde olduğu gibi bu modelde de Madde 16'nın farklı bir boyutta çalıştığı görülmüştür. "*Madde 16: Okullarımız üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçlarını karşılamada zaten yeterlidir"* Gagne (1991) ölçekte bu maddeyi Rejection (Isolation of Gifted Person by Others in the Immediate Environment) yani "Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma" boyutu altına alınmıştır. Ancak yapılan DFA sonucuna göre Need and Support (Needs of Gifted Children and Support for Special Services) yani "Üstün Yetenekli Bireylerin İhtiyaçlar ve Özel Hizmet Desteği) boyutu altına alınmıştır.

Şekil 1. Revize edilen modelin ikinci dereceden gösterimi

$\chi 2$=235.7, df=74, p=0.000; $\chi 2$/df=3.19; NFI=0.802; CFI=0.853; GFI=0.911; RMSEA=0.079; PCLOSE= 0.000 olarak bulunmuştur.

TARTIŞMA ve SONUÇLAR

Yapılan çalışma sonucunda Gagne ve Nedau (1985) tarafından geliştirilen (Opinions about the gifted and their education) adlı ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması sonucunda geçerlilik ve güvenilirliği (tüm alt boyutları dahil) sağladığı görülmektedir. Öğretmenlerin üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumlarının belirlenmesinde genel tutumları belirlemek için daha yapılan çalışma kullanılabilir. Ancak, alt boyutlarla yapılacak çalışmalarda revize edilen bu form ile çalışılması daha uygun olabilir. Yapılan bazı çalışmalarda öğretmenlere üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili hizmetiçi eğitim verilmesi durumlarında bilinç ve farkındalık düzeylerindeki artış ile birlikte tutumlarında da artışın oluştuğu görülmüştür (Gross, 1994; Lassig, 2003). Üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutumların belirlenmesinde araştırmacıları ölçeğe boyut ekledikleri veya çıkardıkları da görülmektedir (McCoach & Siegle 2007). Bu tür farklı yaklaşımların araştırmacılar tarafından oluşturulması ölçeğin kültürel açıdan bazı boyutlarının çalışmasındaki yetersizlikten kaynaklanıyor olabilir. Bu noktada Türkiye'de bu alanda çalışma yapacak araştırmacılar tercihlerini hassasiyetleri doğrultusunda yapabilirler. En nihayetin bu çalışmada revize modelin eski modele göre (Tortop, 2012a) çok daha iyi uyum gösterdiği görülmüştür. Bu araştırmada elde

edilen model için, $\chi 2$=235.7, df=74, p=0.000; $\chi 2$/df=3.19; NFI=0.802; CFI=0.853; GFI=0.911; RMSEA=0.079; PCLOSE= 0.000 olarak bulunmuştur. Bu bulgular ışığında modelin uyum indeksleri açısından iyi olduğu söylenebilir (Byrne, 2011). Ardından yapılan güvenilirlik ve toplam-madde korelasyonu analizleri sonucunda da güvenilir bir ölçek de olduğu söylenebilir. Bu bulgular ise; "Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek Boyutu:" 0.724, "Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma" 0.614, "Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma" 0.749 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tümüne ait Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ise 0.801 şeklindedir. Dikkat edilirse ölçeğin güvenirliği yükselmiştir. Kalan alt boyutlarda da sıkıntı görülmemektedir. Sadece "Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma" boyutu 0.70'den düşüktür. O boyut da bu şekilde kullanılmasında sakınca yoktur. Bunun dışında ölçeğin 14 maddelik kısa bir forma dönüşmesi de ölçeğin kullanışlılığını da artıracağı düşünülebilir.

Çalışma sonunda elde edilen sonuçlara göre ÜYETÖ Türkiye'deki üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili araştırmalarda, bilhassa deneysel çalışmalarda kullanım için uygundur. ÜYETÖ'nün Türkçe formu elde edilen şekliyle eklere konulmuştur. ÜYETÖ'nün orijinal formundaki atılan boyutların olması ya da atılma durumu kapsam geçerliği açısından iyi bir durum değildir. Bu açıdan Türkiye için yeni, güncel ve kapsamlı bir üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi önem arzetmektedir.

Teşekkür: Bu çalışmada faktör analizi konusunda görüş ve önerilerini esirgemeyen değerli akademisyen arkadaşım Özgür ÇOLAKOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

KAYNAKLAR

Arbuckle, J. L. (2012). IBM SPSS Amos 19 User's Guide. www.amosdevelopment.com/download/amos.pdf

Barrett, P. (2007). Structural equation modelling: adjudging model fit. *Personality and Individual Differences*. 42. 815-824

Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (8. baskı), Ankara: PegemA Yayınları.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.,K., Akgün, Ö.,E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri,* PegemA yayıncılık, 8. baskı, Ankara.

Byrne, B.M., (2011), Structural Equation Modeling with AMOS: Basic Concepts, Applications, and Programming. Second Edition. Mahwah, NJ: LEA, London.

Çolakoğlu, Ö., & Ekşi, C., (2014). Açımlayıcı faktör analiz sürecini etkileyen unsurların değerlendirilmesi. Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi. 2(1), 58-64.

Nadeau, L. (1984). *Construction d'une echeller attitude face a la douance (enfants doues)*. [Construction of an attitude scale toward giftedness (gifted children)]. Unpublished master's thesis,University du Quebec a Montreal, Montreal.

Gagne, F., & Nadeau, L. (1985). Dimensions of attitudes toward giftedness. In A. H. Roldan, (ed.), *Gifted and talented children, youth and adults: Their social perspective and culture* (pp. 148-170). NY: Trillium Press.

Gagné, F. (1991). Brief presentation of Gagné and Nadeau's attitude scale: *Opinions about the gifted and their education*. Montreal: University of Québec.

Gross, M. U. M. (1994). Changing teacher attitudes to gifted students through inservice training. *Gifted and Talented International, 9*(1), 15-21.

Hattie, J. A. C. (2009). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement. New York: Routledge

Hoe, S.L. (2008). Issues and procedures in adopting structural equation modeling Technique. *Journal of Applied Quantitative Methods*. 3(1). 76-83.

Kline, R. B. (1998). *Principal and Practice of Structural Equation Modeling*. New York: The Guilford Press.

Lassig, C J. (2003) Gifted and talented education reforms: Effects on teachers' attitudes. In B. Bartlett, & F. Bryer, and D. Roebuck (Eds.), *Proceedings 1st Annual International Conference on Cognition, Language, and Special Education Research: Reimagining Practice: Researching Change* (pp. 141-152).

McCoach, D. & Siegle, D. (2007). What predicts teachers‟ attitudes toward the gifted? *Gifted Child Quarterly*, 51, 246.

Siegle, D., & McCoach, B. (2004). Opinions about the gifted and their education. Paper presented at the American Education Research Association Annual Meeting, Montreal, Canada.

Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara. Nobel Yayıncılık.

Tezbaşaran, A. A. (1997). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. İkinci baskı. Ankara: Türk Psikologlar derneği yayınları.

Tirri, K. A., Tallent-Runnels, M. K., Adams, A. M., Yuen, M., & Lau, P. S. Y. (2002). Cross-cultural predictors of teachers' attitudes toward gifted education: Finland, Hong Kong and the United States. *Journal for the Education of the Gifted, 26*(2), 112-131.

Tortop, H.S., (2012a). Öğretmenler için üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutum ölçeği adaptasyon çalışması. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5*(1), 89-106.

Tortop, H.S., (2012b). Olağanüstü üstün yetenekli öğrencilerin eğitim sürecinde radikal hızlandırma ve türkiye'nin durumu. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 2*(2), 106-113.

Tortop, H.S., (2012c). Öğretmen adaylarının üstün yetenekli ve çokkültürlü eğitime ilişkin tutumları. 23. Ulusal Eğitim Özel Eğitim Kongresi. Bolu, Türkiye, Ekim, 2013.

Ek1. Üstün Yetenekliler Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği (ÜYETÖ) (Kısa-Revize Form)

2.Üstün yetenekli öğrencilerin eğitim gereksinimlerinin karşılanmasının en iyi yolu onları özel sınıflara koymaktır.

4.Üstün yetenekli öğrenciler için yapılan özel programlar seçkincilik (elitizm) oluşturacağı için sakıncalıdır.*

5. Üstün yetenekli öğrenciler için yapılan özel eğitim hizmetleri ayrımcılığı gösteren bir işarettir.*

6.Üstün yetenekli öğrenciler için özel sınıflar oluşturulması, diğer öğrencilerin kendilerini değersiz hissetmesine neden olur.*

9.Üstün yetenekli çocuklar eğitim ihtiyaçları yeterince karşılanmadığı için okullarında genelde sıkılırlar.

11.Üstün yetenekli öğrenciler eğitim ihtiyaçları yeterince karşılanmadığı için normal sınıflarda zamanlarını boşa harcarlar.

14. Okullarımızda üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçları sıkça ihmal edilmektedir.

15.Üstün yetenekli bireylerin, yeteneklerini tam olarak geliştirmek için özel ilgi ve desteğe ihtiyaçları vardır.

16. Okullarımız üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçlarını karşılamada zaten yeterlidir.*

20.Üstün yetenekli öğrencilerin normal sınıflarda öğrenim görmeleri sağlanmalıdır, çünkü üstün yetenekli öğrenciler diğer öğrencilerin için bir entellektüel uyarıcı rolü üstlenirler.*

21.Öğrencileri üstün yetenekli ve diğerleri diye ayırırsak, daha birçok etiketlemeleri de artırırız örneğin güçlü-zayıf, yeterli-yetersiz gibi.*

28.Eğer üstün yetenekli çocuklara özel destek ve ilgi verilirse kibirli veya bencil olabilirler.*

30.Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler için ayrılan yatırımların aynısını üstün öğrenciler için de yapmalıyız.

32. Okulların normal programları üstün öğrencilerin entellektüel merakını söndürür.

* olumsuz ifadeler

ÜYETÖ Altboyutları

Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek Boyutu: 9, 11, 14, 15, 16, 30, 32

Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma: 4, 5, 28

Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma: 2, 6, 20, 21

© 2014 by BEUN OZELMER, Journal of Gifted Education Research / Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi